

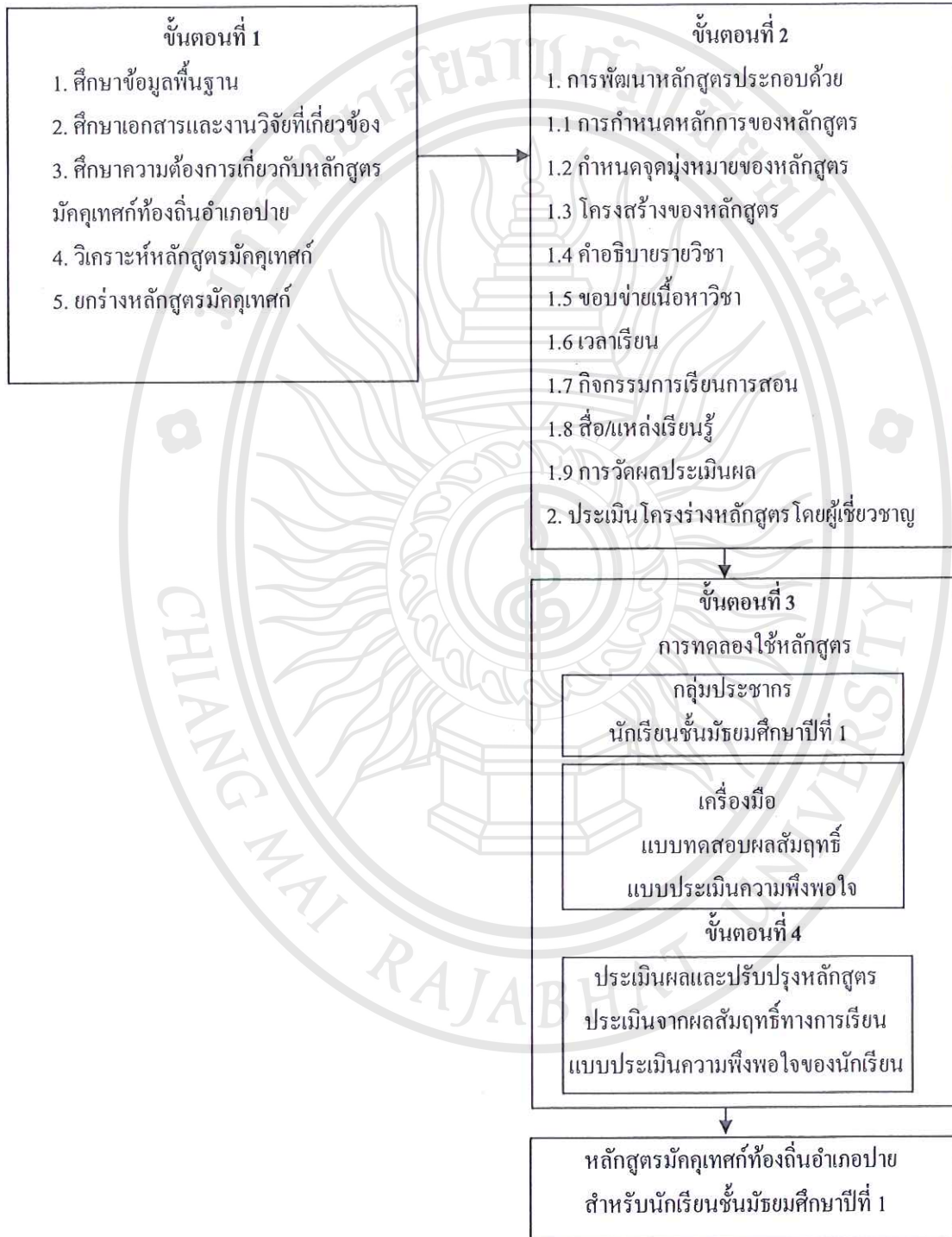
บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอบางเพื่อพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอบาง ศึกษาผลการใช้หลักสูตรและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอบาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอบาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในการดำเนินการสร้างหลักสูตรในครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรมาเป็นขั้นตอนในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ขั้นตอนการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้ใช้หลักสูตร อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร
2. ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้นำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานก่อนการพัฒนาหลักสูตรมาสังเคราะห์ เพื่อกำหนดองค์ประกอบและรายละเอียดของหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอบาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. ขั้นตอนการทดลองใช้หลักสูตร เมื่อทำการสร้างหลักสูตรเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาสมรรถภาพด้านต่างๆ ของผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามเป้าหมาย และจุดประสงค์ของหลักสูตร
4. ขั้นตอนการประเมินผลการใช้หลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร เป็นการประเมินผลหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยทำการประเมินก่อนการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตร หรือหลังสิ้นสุดการใช้หลักสูตร ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้พัฒนาหลักสูตรหรือผู้ประเมินว่าต้องการอย่างไร และข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรให้สมบูรณ์และมีคุณภาพ

จากขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว ผู้วิจัยได้ปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินการสร้างหลักสูตรมัลติเทคที่ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ปิง จังหวัดแม่ฮ่องสอนดังแผนภูมิที่ 3.1

แผนภูมิที่ 3.1 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการวิจัย

ประเภทการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้ 1 กลุ่มทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest–Posttest Design) (วาโร เฝ้าสวรรค์, 2551)

กลุ่มเป้าหมาย	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
E	T1	X	T2 W1
ความหมายสัญลักษณ์			
E	= กลุ่มทดลอง		
T1	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลอง		
T2	= ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง		
X	= การเรียนโดยใช้หลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย		
W1	= ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย		

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่มีส่วนร่วมในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแม่ปิง 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 20 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ปิง อำเภอบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2556 นักเรียนจำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ความต้องการของท้องถิ่นในการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามกับนักเรียนจำนวน 20 คน
ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 20 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน ผู้บริหาร
จำนวน 1 คน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ชื่อ สกุล อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอปาย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น
อำเภอปาย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตรประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น
อำเภอปาย เป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการ ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น
อำเภอปาย เป็นแบบสอบถามโดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแบบสอบถามความต้องการในการการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอปายสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับนักเรียน และผู้ปกครอง ครู
คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหาร โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

1.4 จัดสนทนากลุ่มย่อยโดยเชิญผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่ม
สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น
8 คน ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม
ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.5 สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ความต้องการในระดับมากที่สุด ความต้องการในระดับมาก ความต้องการในระดับปานกลาง ความต้องการในระดับน้อย และความต้องการในระดับน้อยที่สุด

1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลด้านการพัฒนาหลักสูตรจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา การใช้คำถาม ตลอดจนความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความครอบคลุม โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ของแบบสอบถามผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบสอบถามได้เท่ากับ 1.0 จึงถือได้ว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมนำไปใช้ได้

1.7 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. สร้างหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีองค์ประกอบหลักสูตร ดังนี้

- 2.1 วิสัยทัศน์
- 2.2 หลักการ
- 2.3 จุดมุ่งหมาย
- 2.4 สมรรถนะสำคัญ
- 2.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.6 ตารางวิเคราะห์หลักสูตร
- 2.7 มาตรฐานการเรียนรู้
- 2.8 โครงสร้างสูตร
- 2.9 ผลการเรียนรู้
- 2.10 คำอธิบายรายวิชา
- 2.11 หน่วยการเรียนรู้
- 2.12 แผนการจัดการเรียนรู้
- 2.13 การวัดและประเมินผล

จากขั้นตอนในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังกล่าวผู้วิจัยได้จัดทำรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่ปิง และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

2. กำหนดหลักการของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่ปิง และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่ปิง และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

4. กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทค
ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านแม่ปิง และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

5. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง
การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมี
ส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่ปิง และวิสัยทัศน์มีความสอดคล้องกับ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6. สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่ปิง

7. จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทค
ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านแม่ปิง

8. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคท้องถิ่น
อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของ
โรงเรียนบ้านแม่ปิง

9. กำหนดผลการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

10. จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยนำผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และเวลาเรียน มาจัดทำเป็นคำอธิบายรายวิชา

11. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลลเทศก์ท้องถิ่น อำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 9 หน่วย ดังนี้

ตารางที่ 3.1 หน่วยการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลลเทศก์ท้องถิ่นอำเภอปายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	หน่วย /ชื่อ เรื่อง	จำนวนเวลา (ชั่วโมง)	จำนวนแผน การจัดการเรียนรู้
1	เมืองปายน่ารู้	4	1
2	เศรษฐกิจเข้มแข็ง	4	1
3	วัฒนธรรมประเพณีโคโคเคน	6	3
4	มหัศจรรย์แหล่งท่องเที่ยว	8	5
5	ธรรมชาติน่าอยู่	2	1
6	มัลลเทศก์น่ารู้	4	2
7	รอบรู้ในปาย	2	1
8	ตะลอนปาย	8	3
9	ภาษาใดๆ โลกใบเดียวกัน	2	1
รวม		40	18

12. จัดทำแผนการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นจำนวน 18 แผนดังรายละเอียดภาคผนวก (หน้า 215-226)

3. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างและประเมินคุณภาพ โครงร่างหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูลจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในชั้นตอนที่ 1 มากำหนดรายละเอียดในขอบข่ายและองค์ประกอบ

ของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.2 ศึกษาข้อมูลจากการสำรวจความต้องการของชุมชนในการสร้างหลักสูตรในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการสร้างหลักสูตรและกำหนดเนื้อหาสาระ

3.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

3.4 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับอำเภอบาย ในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอบาย สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมประเพณี ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอบาย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับอาชีพมัคคุเทศก์ ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอบาย สร้างหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นสาระประวัติศาสตร์ที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนและแผนงานที่ผู้วิจัยและผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยได้กำหนดไว้ เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมีการติดตามผลการดำเนินการสร้างหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย ดังนี้

1. การสร้างแบบประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอบาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติมกับรายการประเมินประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยกำหนดคะแนนตามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 ดังนี้

ระดับคะแนน 5 เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 เหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 เหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 เหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 เหมาะสมน้อยที่สุด

1.2 นำแบบประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคที่ท้องถิ่นอำเภอบาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่า IOC เพื่อพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตรกับรายการ ประเมินด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชา ผลการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล รวมถึงความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำผลการประเมิน จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การพิจารณา (สุวิมล ศิริกานันท์, 2550 : 144) ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบที่ไม่สอดคล้องกับรายการ

ประเมิน

1.3 นำแบบประเมินองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตร มัลติเทคที่ท้องถิ่นอำเภอบาง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ออกเสนอแนะและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรและรายการประเมินพบว่า องค์ประกอบของหลักสูตรกับรายการ ประเมินมีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ถือว่ามีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ที่ ยอมรับได้ (ภาคผนวกหน้า : 188-190) และการประเมินความเหมาะสม มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 (ภาคผนวกหน้า : 191-193)

1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อความสมบูรณ์ของหลักสูตร สถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลติเทคที่ท้องถิ่นอำเภอบาง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน-หลังเรียน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา
- 4.2 วิเคราะห์เนื้อหาวิชาโดยทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร
- 4.3 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 4.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์ หลักสูตร สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 40 ข้อเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก
- 4.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อปรับแก้ความถูกต้องและเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบความเที่ยงตรง

เชิงเนื้อหาโดยใช้ค่า IOC เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้กับแบบทดสอบแล้ว นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC ของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 (ภาคผนวกหน้า : 194-201)

4.6 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้กับกลุ่มประชากร

5. แบบสอบถามความพึงพอใจ

5.1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน 6 ด้านคือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและด้านการนำไปใช้ จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 ซึ่งหมายถึงความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจน้อยและความพึงพอใจน้อยที่สุดตามลำดับ โดยใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50–4.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50–3.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50–2.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00–1.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

5.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาดูพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

5.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความชัดเจนในข้อคำถามและความครอบคลุมในเรื่องที่ต้องการศึกษา

5.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตร จำนวน 30 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างวัตถุประสงค์ของการประเมินกับรายการประเมิน ปรากฏว่าแบบสอบถามความพึงพอใจทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 (ภาคผนวกหน้า : 202-204) ถือว่าแบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม

5.6 ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.7 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแม่ปิง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำหนังสือแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อนำไปติดต่อประสานงานในดำเนินการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล ในสถานศึกษาทั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร คือผู้บริหาร จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 12 คน กรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 20 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 20 คน นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการจัดทำหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อสรุปที่ได้มาใช้ในการปรับรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตรและแผนการเรียนรู้มาประกอบใช้ในหลักสูตร และนำแบบสอบถาม ความต้องการมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และคะแนนความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง ต้องการในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง ต้องการในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง ต้องการในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง ต้องการในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.49	หมายถึง ต้องการในระดับน้อยที่สุด

3. ขออนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลตุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอปายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อผู้บริหาร โรงเรียนบ้านแม่ปิง อำเภอปาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. ทดสอบนักเรียนก่อนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรมัลตุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pre-Test)

5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรมัลตุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

6. ทดสอบหลังเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัลตุเทศก์ท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Post-Test)

7. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจนำแบบทดสอบความพึงพอใจของนักเรียนมาตรวจนับคะแนน ตามเกณฑ์มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าเฉลี่ยไว้ 5 ระดับในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึงความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามข้อมูลความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย โดยใช้มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับคือ 5 4 3 2 1 ดังนี้

ระดับคะแนน 5 เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 เหมาะสมมาก

ระดับคะแนน 3 เหมาะสมปานกลาง

ระดับคะแนน 2 เหมาะสมน้อย

ระดับคะแนน 1 เหมาะสมน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3. วิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ทั้งนี้ได้หาค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียน

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อดูความก้าวหน้า โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ

5. ประเมินระดับผลการเรียนโดยใช้เกณฑ์การประเมินในการตัดสินผลการเรียน “การพัฒนาหลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่นอำเภอปาย” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามระเบียบการวัดผล ประเมินการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เปรียบเทียบ ผลการเรียน 8 ระดับ ดังนี้

คะแนน 80 – 100 หมายถึงผลการเรียนดีเยี่ยม	ระดับผลการเรียน 4
คะแนน 75 – 79 หมายถึงผลการเรียนดีมาก	ระดับผลการเรียน 3.5
คะแนน 70 – 74 หมายถึงผลการเรียนดี	ระดับผลการเรียน 3
คะแนน 65 – 69 หมายถึงผลการเรียนค่อนข้างดี	ระดับผลการเรียน 2.5
คะแนน 60 – 64 หมายถึงผลการเรียนน่าพอใจ	ระดับผลการเรียน 2
คะแนน 55 – 59 หมายถึงผลการเรียนพอใช้	ระดับผลการเรียน 1.5
คะแนน 50 – 54 หมายถึงผลการเรียนผ่านเกณฑ์	ระดับผลการเรียน 1
คะแนน 0 – 49 หมายถึงผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	ระดับผลการเรียน 0

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินโดยภาพรวมคือนักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไปผ่านเกณฑ์ การประเมินระดับผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป (ร้อยละ 70 ขึ้นไป)

6. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาท้องถิ่น อำเภอปาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2545 : 276)

$$\text{สูตร} \quad \mu = \frac{\sum X}{N}$$

μ คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมคะแนนทุกตัวในกลุ่มประชากร

N คือ จำนวนสมาชิกในกลุ่มประชากร

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum f(x-\mu)^2}{N}}$$

σ	คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	คือ คะแนนแต่ละจำนวน
μ	คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนประชากร
$\sum f(x-\mu)$	คือ ผลรวมของค่าเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละตัวจากค่าเฉลี่ย
N	คือ จำนวนนักเรียน

2. สถิติวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ใช้สูตรดังนี้ (สุวิมล ติรกานันท์, 2550 : 144)

$$\text{จากสูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	คือ ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
N	คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนด R ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสม
- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหาของหลักสูตรไม่มีความเหมาะสม